

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **„Čtvero ročních období – hrajeme si, učíme se“**

pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola „Veselá mateřská škola“

platný od: 1. 9.2024 do 31. 8.2028

ŠVP byl projednán a schválen
radou MŠ „Veselá mateřská škola“ s.r.o. dne 22. 8. 2024
s účinností od 1. 9. 2024
V Teplicích dne 22. 8. 2024

Školní vzdělávací program (dále ŠVP) byl vypracován kolektivem zaměstnanců mateřské školy „Veselá mateřská škola“ s.r.o. v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, vydaný opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 32 405/2004-22 ze dne 3. ledna 2005, ve znění opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. j. MSMT-22405/2016-2 ze dne 11. srpna 2016.

Upravený RVP PV nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2021.

OBSAH:

Obsah	2
1) Identifikační údaje o škole	3
2) Obecná charakteristika školy	3
3) Podmínky vzdělávání	4
3.1. Věcné (materiální) podmínky	4-5
3.2. Životospráva	5
3.3. Psychosociální podmínky	5-6
3.4. Organizace	6-7
3.5. Bezpečnost školy	7-8
3.6. Řízení mateřské školy	8
3.7. Personální a pedagogické zajištění	8
3.8. Spoluúčast rodičů	8-9
3.9. Spolupráce mateřské školy	9
4) Organizace vzdělávání	10-13
4.1. Charakteristika vzdělávacího programu podle principů pedagogiky Montessori	13-15
4.2 Vzdělávací oblasti výchovně vzdělávacího systému po M. Montessori	15-17
5) Charakteristika vzdělávacího programu	17-18
6) Vzdělávací obsah	18-24
7) Evaluační systém	24-25
8) Jazyková příprava	26
9) Vzdělávání dětí od dvou let	27

1. Identifikační údaje školy

Název organizace: Mateřská škola, Veselá mateřská škola“, s.r.o., 415 01 Teplice, Vrchlického 743/9
Sídlo: 435 13 B. Němcové 311
Právní norma: společnost s ručením omezeným
IČO: 28671392
Identifikátor práv. osoby: 691 006 458
plánovaná kapacita: 15 dětí
IZO: 181 055 309

Školní jídelna – výdejna

IZO: 181 055 317
Statutární orgán: Mgr., Bc Michael Novotný, ředitel školy
Zřizovatel: Veselá mateřská škola s.r.o.
Kontakt na MŠ: tel.: 724 806 516, 725 114 479
E-mail: veselaskolkateplice@seznam.cz
<http://www.veselaskolkateplice.cz/>

Zpracovatel ŠVP: Mgr., Bc. Michael Novotný a kolektiv MŠ

2. Obecná charakteristika školy

Třídy: 1 smíšená třída s celodenním provozem
Provoz školy: 7.00 – 16:00
Kapacita školy: 15 dětí
Věková kategorie: 2 – 6 let

Areál MŠ se nachází v klidném bezprašném prostředí, je dostatečně vzdálený od zdroje hluku, v zastavěné části uprostřed města, s dostatečným množstvím okolní zeleně. Škola je umístěna v přízemí budovy a **má bezbariérový vstup**. MŠ má dvě prostorné třídy a ostatní místnosti potřebné k zajištění celodenního provozu. Umyvadla, toalety i lůžka vyhovují potřebám dětí, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné toalety jsou oddělené. Každý den se zajišťuje dostatečně přirozené větrání. Denně se provádí úklid všech prostor školy. Osvětlení tříd a vytápění vyhovuje platným předpisům.

Třídy jsou vybaveny novým moderním nábytkem odpovídajícím stanoveným normám. Hračky, didaktické pomůcky a ostatní vybavení je moderní a je neustále doplňováno a obměňováno dle potřeb dětí. Pro používání hraček a pomůcek jsou stanovena pravidla.

Děti se stravují ve škole, v MŠ je zřízena výdejna stravy. Jídlo je zajišťováno dovozem z Hotelové školy v Teplicích.

Budova MŠ má jihovýchodní směr, takže většina prostor je téměř po celý den zalitá sluncem. Kolem budovy MŠ je velká zahrada dobře vybavená dřevěným zahradním náčiním. Plocha pro hru dětí je pokryta udržovaným trávníkem a bude oddělena tak, aby děti neměly přístup do částí zahrady, které nejsou určeny ke hře. Plánujeme vytvoření malé zeleninové zahrádky, o kterou budou pečovat děti s pomocí pedagogů. Právě umístění MŠ s velkou zahradou je jednou z předností, které rodiče využívají.

Školní vzdělávací program vychází z psychických a vývojových zvláštností dětí předškolního věku stanovených v RVP PV a ze současných podmínek školy. Je zpracován na období 3 let a jeho aktualizace nebo doplnění bude vycházet z evaluační činnosti a hodnocení školy.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné (materiální) podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Místnosti jsou vybaveny hračkami, pomůckami, stavebnicemi z plastu, dřeva a jiných měkkých materiálů, které odpovídají počtu a věku dětí. MŠ má vhodný sedací nábytek pro děti, který zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých dětí, podporuje správné držení těla při sezení, je bezpečný a stabilní. Hračky jsou bezpečné, zdravotně nezávadné a odpovídají antropometrickým požadavkům. Hračky a pomůcky jsou umístovány v jednotlivých centrech aktivit tak, aby umožňovaly dětem volný výběr.

Obnova hraček a pomůcek, jejich vhodnost pro určitý věk a uspořádání center je plně v kompetenci učitelů. Ty se řídí věkovým složením dětí v daném školním roce. Součástí třídy jsou ostatní prostory potřebné pro každodenní pobyt v MŠ - toalety a umývárna pro děti, šatny. Mateřskou školu obklopuje oplocená školní zahrada, která je využívána k pobytu dětí venku. Školní zahrada vybavena rozličnými herními, relaxačními a sportovními prvky, které jsou pro různé věkové kategorie předškolních dětí. Ve spolupráci s rodiči jsou zahrada a její herní prvky pravidelně udržovány.

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Péče o děti od dvou do tří let je organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy/33.

Výchovně vzdělávací program školy je založen na metodách pedagogiky Marie Montessori. Společná třída je vybavena Montessori pomůckami a tematickými koutky. Montessori pomůcky jsou volně k dispozici v otevřených policích (pomůcky pro praktickou, smyslovou a kosmickou výchovu, matematiku a český jazyk).

3.2. Hygienické podmínky

V oblasti hygienického zařízení jsou požadavky na vybavení stanoveny v příloze č. 1 bodu 5 vyhlášky č. 410/2005 Sb. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Vzhledem ke vzdělávání dětí mladších tří let, MŠ vybavena dětskými nočníky, zajistná jejich adekvátní uskladnění, mytí a dezinfekci. MŠ dovybavená přebalovacím stolem, který je umístěn v blízkosti umyvadla pro zaměstnance a zároveň zajišťuje intimitu dětem při

přebalování. V souvislosti s používáním plen některými dětmi zajištěn krytý nášlapný odpadkový koš na použité pleny. Mateřská škola má dohodu se zákonnými zástupci dětí od 2 do 3 let věku, které používají pleny, o systému přinášení hygienických potřeb pro děti do mateřské školy (pleny, vlhčené ubrousky apod. včetně náhradního oblečení) tak, aby byly vždy k dispozici v dostatečném množství.

3.2. Životospráva

Pitný režim: po celou dobu pobytu dětí ve školce jsou k dispozici tekutiny. V nabídce je ovocný a bylinkový čaj bez cukru, čerstvá pitná voda. Nápoje jsou připravovány do speciálních nádob k tomu určených. Děti se obsluhují převážně samostatně.

Jídelna a obědy: děti se stravují v hlavní místnosti u dětských stolů, kde je také kuchyňský kout ve tvaru písmene U, který slouží k výdeji obědů a svačin. Obědy jsou dováženy ze stravovacího zařízení, které se specializuje na dětskou výživu. Jídelníček je k nahlédnutí pro rodiče v šatně. Obědy jsou dovezeny těsně před výdejem v termónádobách tak, aby měly požadovanou teplotu k podávání. Všechny děti, které jsou v době oběda v MŠ, se stravují. Děti jsou vybízeny k sebeobsluze. Jídlo se nevydává cizím strážníkům.

Svačiny: jsou nabízeny formou výběru hotových potravin zakoupených v obchodní síti. Jedná se o čerstvé ovoce, zeleninu, mléčné výrobky, pečivo a cereálie. Děti se obsluhují samostatně či s dopomocí, dle svých schopností. Svačiny i obědy jsou vybírány tak, aby byla dosažena pestrost jídelníčku. Mezi podávanými pokrmy je zachován dostatečný interval. Jednotlivé pokrmy jsou podávány přibližně v 9,00 hodin, ve 12,00 hodin a ve 14,15 hodin s ohledem na individuální potřeby dětí. Po dohodě se zákonnými zástupci umožňujeme doplňkové stravování a respektujeme dietetická opatření dětí. Děti nejsou do jídla nuceny, ale motivujeme je tak, aby pokrm alespoň ochutnali a naučili se tak zdravému stravování (čerstvé ovoce a zelenina, ryby, nesladké nápoje apod...). Děti jsou vedeny k tomu, aby stolovali kulturně, čistě, v pohodě a klidu. Doba mezi jednotlivými jídlami nesmí přesáhnout tříhodinový interval. Děti se spolupodílejí na přípravě k stolování. Mladším pomáhá učitelka, starší děti se obsluhují sami včetně nápoje. Naším záměrem je, aby děti vnímaly stolování také jako společenský akt, aby se staly spoluúčastníky přípravy jídla, samozřejmě se zřetelem k věku dětí. Rádi bychom naučili děti zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.

Dětem je zajištěn pravidelný denní řád, který je dostatečně flexibilní. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity i odpočinku dětí. Děti mají dostatek volného pohybu jak v prostorách třídy, tak i venku. Každodenní pobyt dětí venku je přizpůsobován momentálním povětrnostním podmínkám. Program denních činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. V denním programu jsou respektovány individuální potřeby dětí (spánek, odpočinek, aktivity,...). Děti se ke spánku po obědě nenutí. Pedagogové svým přístupem a příkladem vedou děti k zásadám zdravého životního stylu.

3.3. Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí MŠ dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Zaměstnanci školy se snaží dětem i rodičům vytvořit vstřícné klima založené na vzájemné důvěře, empatii a pochopení. Děti mají rovnocenné postavení, nesmějí být zesměšňovány, nejsou zbytečně organizovány, podílí se na pravidlech soužití ve třídě. Máme vytvořená

pravidla, která umožňují bezproblémové soužití. Dáváme dětem možnost spolupodílet se na tvorbě těchto pravidel. Společná pravidla se snažíme respektovat a dodržovat.

Pedagogický styl jakým jsou děti vedeny je podporující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodnutím dítěte, projevuje se přímou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem a podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pocítuje jako násilí, je nepřijatelná. Prostředkem jsou rozhovory s dětmi individuálně i ve skupině, blízká spolupráce s rodiči. Dospělí poskytují dětem přirozený vzor. Nově přichozímu dítěti poskytujeme možnost postupně přivykat neznámému prostředí a přizpůsobovat se novým situacím.

Způsob vedení dětí podporuje jejich samostatné rozhodování, volnost, odpovědnost za vlastní konání. Každé dítě přijímáme takové, jaké je, jako individualitu. Nabídka aktivit respektuje možnosti a schopnosti dětí, je vyvážená a dětem pochopitelná. Postupujeme tak, aby každé dítě mohlo být úspěšné. Vedeme děti k ohleduplnosti, toleranci, pomoci jednoho druhému a radosti ze společných prožitků.

Mateřská škola je pro dítě ve věku od dvou let zpravidla první institucí, kde přichází do kolektivu vrstevníků, kde se vzdělává. V adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Děti by se měly cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně (umožněno používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty). Zásadní je však pro zajištění zmíněných podmínek aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou. Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Potřebuje stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), více klidu (prostor k odpočinku během dne), více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání. Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

3.4. Organizace

Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovovat jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností je přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitel volí metody a formy práce. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Zpravidla se děti mladší tří let nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Tomu je třeba přizpůsobit činnosti, průběžně je střídát, sladit spontánní s řízenými. Největší prostor ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

Denní režim v naší Mateřské škole

07:00–08:15	spontánní činnosti (námětové, konstruktivní, didaktické, pracovní, hudební, výtvarné atd.), pohybové aktivity
08:15- 08:35	ranní kruh
08:35–09:00	hygiena, přesnídávka (děti se obsluhují samy)
09:00–09:30	individuální, skupinová i frontální práce s dětmi
09:30–11:30	pobyt venku
11:30–12:00	hygiena, oběd
12:00–14:00	odpočinek, četba, klidové a zájmové činnosti
14:00–14:30	hygiena, svačinka (děti se obsluhují samy)
14:30–16:00	spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti

Denní řád je k dispozici na nástěnkách v šatně. Denní režim je přizpůsoben tak, aby mohl vycházet z přirozených potřeb dětí. Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené, děti mohou tak plynule přecházet od aktivních činností k pasivním, mohou pracovat vlastním tempem a mít tak prostor pro seberealizaci a vlastní aktivitu.

Při odpočinkové činnosti na lůžku jsou dětem nabízeny klidové činnosti, jako je prohlížení knih – tím se děti učí mít vztah ke knihám, kreslení apod.

Dětem je nabízen individuální přístup, dále pak možnost pracovat ve skupinách (malých, středních a velkých). Také jsou nabízeny frontální činnosti. Je respektováno soukromí dětí podle potřeby (klidné koutky a osobní hygiena).

Pedagogové si pomůcky a potřeby připravují včas. Veškeré materiální vybavení se snaží dostatečně a kvalitně využívat ve svých plánovaných činnostech.

3.5 Bezpečnost školy

DENNĚ: zajistit bezpečnost a ochranu zdraví všech dětí v průběhu celého pobytu dětí v MŠ při všech činnostech. **NIKDY NENECHÁVAT DĚTI SAMOTNĚ!**

Při společných akcích mimo školu (zájezdy – divadla, výstavy, výlety) vždy musí být přítomny obě pedagogické pracovnice. Dle § 5 odst. 2 vyhlášky o předškolním vzdělávání ředitel mateřské školy stanoví počet učitelů tak, aby na jednoho připadlo nejvýše 15 dětí z běžných tříd, nebo 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti mladší tří let (případně děti s priznanými podpůrnými opatřeními). Každý pedagog je osobně zodpovědný za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů nebo pověřené osoby do doby jejich předání rodičům nebo pověřeným osobám. Děti seznamuje s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě, při pobytu a pohybu v terénu, děti předem upozorní na možná nebezpečí a dbá zvýšené opatrnosti. Pedagogové pravidelně děti seznamují s pravidly pro bezpečnost a

ochranu zdraví. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.“

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Dětský nábytek, nářadí a další vybavení je nezávadné a bezpečné. Je zřejmé, že se děti i dospělí cítí v mateřské škole dobře, spokojeně a bezpečně. Z důvodu bezpečnosti dětí je MŠ uzamčená, rodiče pro vstup používají zvonek. Po odevzdání dítěte učitelce ve třídě rodiče opouštějí prostory MŠ.

Podmínky požární bezpečnosti.

Pokud jsou v mateřské škole umístěny děti od 2 let věku (nezávisle na jejich skutečném počtu) jedná se vždy o činnost se zvýšeným požárním nebezpečím § 4 odst. 2 písm. h) a j) zákona o požární ochraně a § 17 odst. 7 písm. c) a § 18 písm. f) vyhlášky o požární prevenci). Škola plní povinnosti podle § 5, 6, 15, 16 a dalších zákona o požární ochraně. V MŠ zpracovaná dokumentace požární ochrany (stanovení organizace zabezpečení požární ochrany, dokumentace zdolávání požárů apod.) a prováděno školení a odborné přípravy zaměstnanců s ohledem na přítomnost dvouletých dětí.

Plnění povinností zabezpečuje provozovatel mateřské školy prostřednictvím odborně způsobilých osob podle § 11 zákona o požární ochraně. V souvislosti se zajištěním prevence požárně bezpečnostních rizik je prováděna preventivně výchovná činnost zaměstnanců škol ve zmíněné oblasti.

3.6. Řízení MŠ

Mateřská škola je právním subjektem, vede ji ředitelka školy. Škola má svou strukturu řízení. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Při vedení zaměstnanců se snaží ředitelka vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomoci a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Zaměstnanci mají možnost sami přicházet s podněty a návrhy na zlepšení. Pedagogické porady jsou pořádány pravidelně. Vedení školy podporuje spolupráci s rodiči. MŠ spolupracuje s odborníky PPP, logopedem, psycholožkou a speciální pedagogem.

3.7. Personální a pedagogické zajištění

Personální podmínky pro realizaci plánovaných činností školy jsou na dobré úrovni. Počet pedagogů je dostatečný. Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

Všichni učitelé mateřské školy splňují kvalifikační předpoklady pro vzdělávání dětí od dvou let. Všichni pedagogičtí pracovníci mají vytvořené podmínky pro průběžné vzdělávání. Získávání nových poznatků v oblasti vzdělávání předškolních dětí a jejich osobnostního růstu zajišťuje další vzdělávání a sebevzdělávání, které vychází z potřeb školy a vlastní iniciativy zaměstnanců.

Pedagogové se aktivně vzdělávají. Provozní zaměstnanci mají dostatečnou praxi pro zajištění provozu mateřské školy, jsou pravidelně školeni. Ve škole jsou zachována etická a společenská pravidla.

3.8. Spolupráce s rodiči

Vztah školy a rodičů se snažíme zakládat na vzájemné důvěře, vstřícnosti, otevřenosti a respektu. Rodiče mají možnost podílet se na dění školy, účastnit se všech akcí školy pořádaných pro rodiče a děti. Jsou pravidelně informováni o všech akcích školy spojených s výchovou a vzděláváním dětí formou nástěnek, webových stránek, osobních pohovorů a třídních schůzek. Rodiče mají možnost konzultovat s pedagogy výchovné postupy a pokroky dětí ve vzdělávání, jak při každodenním kontaktu, tak formou sjednané konzultace s učitelkou. Domlouváme se s rodiči na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte.

Pedagogové i ostatní pracovníci chrání soukromí rodiny, neprojeví aktivitu v přílišné horlivosti poskytování nevyžádaných rad, neposkytují informace nepovolaným osobám. Rodiče budou mít právo kdykoliv si vyžádat konzultaci s učitelkou, ředitelkou školy, nově přichozím dětem bude usnadněn vstup do MŠ tím, že si mohou ještě před nástupem přijít s rodiči „zvykat“.

Doporučení pro pedagogy:

- mějte úctu k roli rodičů,
- snažte se ke spolupráci získat celou rodinu,
- podněcuje participaci,
- uplatňujte tvůrčí přístup a flexibilitu,
- dávejte rodinám možnost vlastního výběru participace,
- hovořte s rodinami o vzájemných očekávání,
- buďte trpěliví,
- zaměřujeme se na silné stránky dítěte i rodiny a používejte pozitivní hodnocení, dodržujte diskretnost.

3.9. Spolupráce mateřské školy

Naším záměrem je navázat úzkou spolupráci s okolím, hledáním nových forem k jejímu uskutečňování. Snahou je zajistit dostatečnou informovanost o dění mateřské školy, vytvářet cestu důvěry a vzájemné spolupráce. Již při podávání žádostí k předškolnímu vzdělávání mají rodiče možnost nahlédnout do prostor školy, získat základní povědomí o průběhu dne v naší mateřské škole a seznámit se se Školním vzdělávacím programem (dále jen ŠVP). Velký důraz klademe na úzkou spolupráci v době adaptačního procesu. V souvislosti o co největší informovanost rodičů týkající se rozvoje a pokrocích jejich dítěte, vytváříme prostor pro individuální konzultace. Vzhledem ke vzdělávání dětí od dvou let, je spolupráce s jejich zákonnými zástupci naprosto zásadní. Je potřebná pro celkově vstřícný a důvěryhodný vztah mezi zaměstnanci školy, rodiči i dítětem.

Spolupráce s rodiči:

- aktuální informace sdělujeme na nástěnkách pro rodiče
- rodiče mají možnost kdykoliv vstupovat do herny a pobývat s dětmi při hrách
- hovoříme s rodiči o zdravotním stavu a změnách v chování dětí během dne
- umožňujeme rodičům odvádět a přivádět děti do MŠ dle jejich potřeb
- práce dětí pravidelně vystavujeme v šatně nebo v herně
- rodiče pořizují fotografie či videozáznamy našich akcí
- rodiče pomáhají při organizacích různých akcí

- rodiče přinášejí dětem ovoce, zeleninu, sladkosti, drobný pracovní materiál (papíry, zbytky látek, drobné dárky)
- pomáhají jako doprovod při výletech, návštěvách divadel, jiných mimoškolních akcích.

Úzce spolupracujeme se Základní školou a praktickou školou Arkadie, o.p.s., s místní knihovnou, rodiči dětí.

Odborně spolupracujeme s:

- klinický logoped Mgr. L. Srpová,
- klinická psycholožka, rodinná terapeutka Mgr. Šárka Röhrichová,
- speciální pedagog PaedDr. Jana Rodová a Bc. E. Marková.

4. Organizace vzdělávání

1. Vzdělávací proces je organizován v 1 třídě. Je zajištěn pravidelný denní rytmus.

Činnosti probíhají individuální, skupinovou a frontální formou.

Provozní doba MŠ: 7.00 – 16.00 hodin

Počet dětí docházejících do MŠ: 15

Počet tříd: 1

Počet pedagogických zaměstnanců: 3 / ředitelka, učitelka, asistent pedagoga/

Počet provozních zaměstnanců: 1 /uklízečka, školník /

Denní řád MŠ je dostatečně pružný. Plánování všech činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje tak individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pedagogové se věnují dětem a jejich vzdělávání. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně aktivit, které jsou nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro hru, aby ji mohli dokončit nebo v ní pokračovat. Jsou vytvořeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Je dbáno na soukromí dítěte, pokud to potřebuje. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro plánované činnosti jsou včas připravovány pomůcky.

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitelky školy, která nastavuje spolu se zřizovatelem kritéria pro přijímání dětí. Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. Přijímání dětí do mateřské školy se provádí formou zápisu k předškolnímu vzdělávání. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy po dohodě se zřizovatelem (od 2. května do 16. května) a zveřejní je způsobem obvyklým – prostřednictvím webových stránek. Blíže je vše upřesněno ve Školním řádu mateřské školy, který upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností zákonných zástupců dětí v mateřské škole a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky. Rodiče mohou využívat mateřskou školu pro celodenní nebo polodenní pobyt dětí. Jsou vytvořeny podmínky, aby rodiče mohli přivádět i odvádět děti dle potřeby, po dohodě s učitelkou. Z hlediska organizačního zajištění chodu je třeba umožnit, zejména dvouletým dětem, individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování, s právními předpisy zohlednit počty dětí ve třídě mateřské školy.

V MŠ jsou dodržována pravidla, která respektují volnost a svobodu dětí. Jasně a srozumitelně pokyny nenarušují kamarádkou atmosféru ve třídách. Děti mohou pracovat svým tempem.

Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v mateřské škole – tj. při všech činnostech. Činnosti jsou nabízeny v různé úrovni náročnosti. Prostředí (vybavení, uspořádání, pomůcky) pro plánované činnosti je připravováno včas. Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe navazují.

Obvyklý denní program:

Spontánní hry - uplatňované při příchodu do školy a v odpoledních hodinách – prostor pro individuální péči.

Řízené činnosti – pracovní činnosti během dopoledne, jazykové chvílky.

Pohybové aktivity – ve třídě během her a ranního cvičení, při pobytu venku (využití zahrady, blízkého hřiště, přírody), během celého dne jsou zařazovány pohybové chvílky.

Odpočinek, spánek – podle individuálních potřeb dítěte.

Všechny činnosti jsou přizpůsobovány okolnostem a potřebám dětí.

Nejsou překračovány stanovené (zřizovatelem povolené) počty dětí ve třídách (max. 15 dětí).

2. Vzdelávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola realizuje podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s §16 Školského zákona. Podpůrná opatření jsou podle organizační, finanční a materiální náročnosti členěny do 5 stupňů. Podpůrné opatření 1. stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. – 5. stupně realizuje pouze s doporučením ŠPZ.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Naplňování záměrů a cílů předškolního vzdělávání mateřské školy jsou v případě vzdělávání dětí se speciálními potřebami přizpůsobeny tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám i možnostem těchto dětí.
- Snahou všech zúčastněných je vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte se speciálními potřebami, jeho učení, komunikace s ostatními, aby dosáhlo k co největší samostatnosti.
- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají učitelky na zřeteli, že jednotlivé děti se ve svých individuálních vzdělávacích možnostech a potřebách liší.
- Účelem podpory těchto dětí je plné zapojení a využití vzdělávacího potenciálu každého s ohledem na jeho možnosti a schopnosti a zahrnutí podpůrných opatření (opatření
- stupně stanoví mateřská škola, od 2. stupně jsou podpůrná opatření stanovená ŠPZ po projednání s mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte).
- Závazný rámec a organizační zabezpečení vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je školou zpracovaný Plán pedagogické podpory (PLPP) a pro děti od 2. stupně podpory je školou zpracovaný na základě doporučení ŠPZ Individuální vzdělávací plán (IVP).
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky i ostatní pracovníci, kteří se podílejí na péči o ně a jejich vzdělávání, volí vhodné metody a prostředky, které jsou v souladu s přiznanými podpůrnými opatřeními, uplatňují vysoce profesionální postoj a přístup k dítěti.
- Všichni zúčastnění vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálními potřebami v komunitě mateřské školy. V souvislosti s tím pedagogové navazují úzkou

spolupráci s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikují a předávají potřebné informace.

- Učitelky spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení, sdílí zkušenosti s kolegy (i z jiných školských zařízení), vzdělávají se v oblastech zdravotních postižení i sociálních znevýhodnění.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

- Škola **identifikuje** speciální vzdělávací potřeby (učitelky důsledně vedou portfolia dětí
- a pedagogickou diagnostiku, do konce října identifikují odchylky ve výkonech, chování, projevech dětí, o zjištěných skutečnostech pohovoří s rodiči dítěte a zároveň oznámí tuto skutečnost ředitelce školy).
- Učitelky **navrhují podpůrná opatření 1. stupně podpory**, vypracují Plán pedagogické podpory (PLPP). Plán pedagogické podpory obsahuje: **Charakteristiku dítěte** (silné, slabé stránky, popis jeho obtíží, případně sociálně-pedagogickou diagnostiku, aktuální zdravotní stav dítěte, další okolnosti ovlivňující nastavení podpory), dále **stanovení cílů rozvoje dítěte, podpůrná opatření v mateřské škole, specifikaci úprav metod práce s dítětem, organizaci jeho vzdělávání, kritéria hodnocení dítěte, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelek, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy** (po dohodě s rodiči), **podpůrná opatření jiného druhu** (respektování zdravotního stavu dítěte, rodinné situace, vztahových problémů, postavení dítěte ve třídě) a také způsoby a termíny **vyhodnocení účinnosti PLPP**.
- **Následně je po dobu 3 měsíců realizován PLPP.**
- **Učitelky vyhodnotí jeho účinnost**, pokud je zjištěno, že podpůrná opatření stačí k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte, jsou podpůrná opatření realizována po dobu, kdy jsou efektivní v dosahování stanovených cílů rozvoje dítěte, pokud je zjištěno, že opatření nestačí a u dítěte nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech...) zákonný zástupce dítěte na základě sdělení školy kontaktuje Školské poradenské zařízení (ŠPZ).
- **Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ** vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede, jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena.
- **ŠPZ provede diagnostiku dítěte**, a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v podpůrném opatření 1. stupně (zařízením mohou být navržena i jiná opatření 1. stupně), nebo zda jsou speciální potřeby dítěte natolik závažná, že je třeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory, pak se stává dítě klientem ŠPZ.
- **Pokud ŠPZ přizná dítěti podpůrné opatření 2. - 5. stupně** jsou školou dítěti poskytována, vždy však s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.
- **Individuální vzdělávací plán (IVP)** škola zpracovává zpravidla pro dítě, které má speciální vzdělávací potřeby a je vzděláváno formou individuální integrace. Podkladem pro zpracování IVP je: doporučení ŠPZ, žádost zákonného zástupce dítěte, nebo rozhodnutí ředitelky školy. IVP je zpracováván bez odkladu, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vypracovávají učitelky, za jeho vypracování zodpovídá ředitelka školy. Platnost IVP stvrzují podpisy učitelky, ředitelka školy, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte.

Na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte je vzdělávání dítěte poskytováno podle IVP. IVP obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje dítěte, informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod, forem vzdělávání a hodnocení dítěte, případné úpravy výstupů ve vzdělávání dítěte, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte, je zde uvedeno jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Mateřská škola zajistí pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními podmínky s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika (v oblasti věcného prostředí, životosprávy, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního
- a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou).
- Učitelky diferencují a individualizují vzdělávací proces při plánování a organizaci činností, volbě obsahu, metod i forem vzdělávání, realizují stanovená podpůrná opatření.
- Učitelky spolupracují se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením
- a dalšími odborníky mimo oblast školství.
- Škola zajistí snížení počtu dětí ve třídě a případnou přítomnost asistenta pedagoga v souladu a možnostmi platné legislativy.

Vzdělávání nadaných dětí

- Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit mimořádné schopnosti
- a nadání dětí (metody - pozorování, anamnéza, rozhovor, analýza výtvarů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia).
- Pro nadané dítě je žádoucí, aby jeho mimořádné schopnosti byly odhaleny již v předškolním věku, a aby nastupovalo do 1. třídy základní školy již se zmapovanými výchovnými a vzdělávacími potřebami, které má. Základní škola pak může pružně na jeho potřeby zareagovat.
- Nadání je většinou poprvé vnímáno v rodině ke konci 3. roku věku dítěte. Nadané děti se liší od svých vrstevníků v oblasti jemné a hrubé motoriky, kreativity, intelektem, úrovní řeči, sociálními projevy i úrovní v dalších specifických oblastech. U dětí v předškolním věku se mimořádné schopnosti a nadání projevují např. časným čtením, bohatou slovní zásobou, zájmem o encyklopedie, velkou zručností při práci se stavebnicemi mimořádnými schopnosti pohybového nebo uměleckého charakteru.
- Učitelky po vyzpozorování mimořádných schopností a nadání dítěte povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko – psychologické poradně.
- Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání dítěte formou individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytne ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory škola zajistí pro dítě odpovídající podmínky.
- vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte,

- a v souladu s doporučeními ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol, tanečních studiích, sportovních klubech, kam již mají možnost docházet i děti z mateřských škol.
- Učitelky budou pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat pravidla: vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, neautoritativní komunikace, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti, s možností spolupráce, nenutit dítě do činnosti, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál.

4.1. Charakteristika vzdělávacího programu podle principů pedagogiky Montessori

Pedagogika Marie Montessori je výchovně vzdělávací program, kterým začala před sto lety vzdělávat děti italská lékařka a pedagožka Marie Montessori. Jde o vzdělávání založeném na senzitivních fázích, smyslovém vnímání, pozorování a individuálním přístupem. Role učitele je v nenápadném vedení a taktní pomoci, aby dítě vlastními silami a svým tempem získalo nové vědomosti a dovednosti. To ostatně vyjadřuje i motto celé Montessori pedagogiky: „Pomoz mi, abych to dokázal sám“. Postupuje se vždy od konkrétního k abstraktnímu. Pro jednotlivé okruhy jsou speciálně vyvinuté, velice názorné pomůcky, které usnadňují pochopení nových jevů, ale také zásadní měrou přispívají k hlubšímu a trvalejšímu uchování nově nabytých zkušeností a vědomostí.

Výuka ve třídách s pedagogikou podle Marie Montessori je založena na individuálním přístupu k dítěti. Žáci tak získávají základy kvalitního všeobecného vzdělání dle svých předpokladů a možností. Celý systém pedagogiky Montessori podněcuje dítě k reálnému poznání těchto svých možností a schopností a tím vyvolává u žáků snahu se dále vzdělávat. Školáci se v tomto pojetí učí rozvíjet samostatnost, sebedůvěru a pocit zodpovědnosti za sebe, druhé i své prostředí. Učí se toleranci, úctě k lidem i k přírodě, schopnosti komunikovat a konstruktivně řešit problémy.

Cílem Montessori pedagogiky je, aby dítě přistupovalo k učení s vnitřní motivací a tím postupně přebíralo zodpovědnost za své vzdělání a za svůj život.

Související pojmy

Připravené prostředí - speciální didaktický materiál, uložený dle určitého systému

Učitel

- je dítěti partnerem a pomocníkem
- umí projevit lásku
- je vstřícný, velmi trpělivý a klidný, empatický
- pomáhá dítěti s výběrem činnosti, když se nudí nebo když není schopno se samostatně rozhodnout
- pomáhá dětem, které o pomoc požádají
- vede dítě k vlastní odpovědnosti a dodržování pravidel soužití na třídě

Čisté, klidné a esteticky upravené prostředí třídy, školy

Senzitivní fáze - dítě je v některých obdobích svého života zvláště vnímavé, pro věc zaujaté a připravené osvojit si určité schopnosti velmi jednoduše

tato období trvají jen určitou dobu a pak se nenávratně zakončí, ať už jsou využita nebo ne
člověk se už nikdy nic tak lehce nenaučí jako právě v těchto obdobích
průběh: pomalý začátek; vrchol (je snadno postřehnutelný); pomalé odeznívání

Absorbující duch - dítě má schopnost vše, co ho obklopuje „nasávat lehce jako houba vodu“, na rozdíl od dospělých se toto vstřebávání děje volně a nevědomě

Polarita osobnosti

Maximální soustředěnost na určitou práci

Dítě nemá být rušeno a mít prostor pro dokončení své práce

Třístupňová výuka

- pojmenování učitelem spojené s ukázkou (předmětem – konkretizace)
- fáze procvičování
- aktivní ovládnutí (předmět může být vyměněn za obrázek – abstrakce)

Elipsa - slouží ke cvičení psychické a fyzické rovnováhy, ticha, k vnitřnímu zklidnění, ke koncentraci pozornosti, trpělivosti slouží k vzájemné komunikaci – děti zde mohou vyjadřovat své zážitky, představit svůj výrobek, společně zde vytváříme pravidla soužití, hovoříme a diskutujeme na různá témata, děti zde mohou vyjádřit své názory.

Didaktický materiál – pomůcky

Montessori didaktický materiál je prostředkem pro úžasný proces „normalizace“ dítěte a jednou z důležitých částí Montessori pedagogiky. Didaktický materiál je součástí připraveného prostředí, prostor třídy s didaktickým materiálem je rozdělen podle oblastí do výukových koutků a jednotlivé pomůcky jsou umístěny v otevřených policích maximálně ve výšce, do které všechny děti snadno dosáhnou.

Pomůckami je poskytována kontrolovaná svoboda – dítě má svobodu experimentování se sadou pomůcek. Princip pomůcek spočívá také v tom, že: pomůcka má určený účel, je daná posloupností uložení a užívání pomůcek (od jednoduchého ke složitějšímu), pomůcka je přítomna v jednom exempláři (nenapodobování ostatních, učení se tolerance, spolupráce, trpělivosti atd.), pomůcka poskytuje k osvojení jednu izolovanou obtížnost (např. červené tyče – délka), pomůcka s více obtížnostmi (třídění materiálu podle tvarů i barev), v pomůcce je zabudovaná kontrola pro zpětnou vazbu dítěte (válečky, barevné označení, kontrolní předlohy apod.).

Didaktický materiál je rozdělen do 5 oblastí:

1. Praktický život (návlek běžných a sebeobslužných činností)
2. Smyslový materiál (procvičování všech smyslů – zrak, sluch, hmat, čich, chuť)
3. Jazykový materiál (od zrakového a sluchového rozlišování k základům čtení a psaní)
4. Matematický materiál (matematické představy na propracovaném konkrétním materiálu)
5. Kosmický materiál (základy zeměpisu, biologie, historie, fyziky a chemie podány prožitkovým a praktickým způsobem s propojením do všech oblastí). Mimo to je využíván didaktický materiál a pomůcky běžného školství, rozvíjející dítě ve všech oblastech RVP PV.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

V Montessori pedagogice se přístup ke vzdělávání dětí se speciálními potřebami nijak neodlišuje od přístupu standardního Montessori vzdělávání. Tento inovativní přístup je nastaven tak, aby se eliminovali negativní odchyly ve vývoji, normalizovali se poruchy psychiky a podporovalo se nadání jednotlivců. Pro děti mimořádně nadané je přístup zvláště vhodný, neboť nabídka rozšiřujících aktivit je tak veliká, že si děti mohou plynule rozvíjet své schopnosti a nemusí být „brzděni“.

Do Montessori tříd mohou být integrovány děti se speciálními potřebami, neboť individuální výuka v těchto třídách umožňuje nabídnout takovému dítěti vhodné činnosti kompenzující jeho problémy a handicap.

Ve vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných používáme tyto metody: individuální přístup, práce s Montessori pomůckami a respektující vedení k vlastní odpovědnosti a úctě k řádu.

4.2 Vzdělávací oblasti výchovně vzdělávacího systému podle Marie Montessori

Cvičení praktického života

Cílem je rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, rozvoj sebeobsluhy, uspokojování tendence dítěte pohybovat se, zdokonalování a harmonizace činností dítěte, vedení k nezávislosti na dospělém, rozvíjení sebejistoty, smyslu pro zodpovědnost, smyslu pro řád a pořádek. Ve všech činnostech jsou plněny přímé cíle související se základními lidskými potřebami a nepřímé cíle, kdy dítě získává sensorickou zkušenost.

Cíl: získávání praxe v daných oblastech:

1. Péče o vlastní osobu a své tělo (např. rámy se zapínáním, zavazováním tkaniček, mytí rukou, přesýpaní malých předmětů, manipulace s malými)
2. Péče o okolí a společnost (prostírání stolu, zametání, péče o květiny)
3. Cvičení sociálních vztahů a zdvořilostních forem chování (přijetí zodpovědnosti ve skupině, prosba, poděkování, zdravení, naslouchání, pomoc, cvičení ticha)
4. Cvičení kontroly pohybu a cvičení ticha (rovnovážná cvičení a chůze po čáře - elipse, rozvoj jemné a hrubé motoriky, koordinace ruka-oko, trénování nezávislosti, koncentrace a řádu).

Obsahem jsou: suché aktivity (přesýpaní, nabírání, třídění, strouhání...), mokré aktivity (přelévání, nabírání, šlehání atd.), sebeobslužné aktivity a péče o druhé a okolí.

Smyslová výchova

Smyslová výchova je předstupněm abstraktního myšlení, je to cesta od uchopení k pochopení. Cílem je rozvoj poznávacích procesů, citů, vůle, rozvoj vnímání zrakového, hmatového, sluchového, čichového a stereognostického. Se smyslovým materiálem pracují děti od chvíle, kdy jsou schopny třídit různé předměty.

Obsahem je: zrakové vnímání velikosti, šířky, hloubky, délky, tvarů, barev, vzorů, hmatové vnímání velikosti, šířky, hloubky, délky, tvarů, povrchu materiálů, teploty, hmotnosti, sluchové vnímání tónů a zvuků, vnímání pohybu ruky – stereognostický smysl – spojení hmatu a pohybů svalů na ruce s vyloučením zraku.

Jazykový materiál

Cílem je rozvoj řeči a jazyka, rozvoj vzájemné komunikace, rozvoj dovedností předcházejících čtení a psaní. Obsahem je: mluvený jazyk (analýza slov, příběhy, výslovnost), počátky čtení (hláska + písmeno, fonetické čtení, čtení slov), počátky psaní (grafomotorika, pohybový trénink, malá tiskací písmena, sestavování slov z písmen – nácvik syntézy a analýzy slov). Pro začátek psaní je nejlépe vystihnout „explozi psaní“, kdy dítě chce samo psát. Zdokonalování jemné motoriky ruky probíhá při práci se specifickými materiály. Pro počátek nácviku čtení používáme metodu vycházející z pedagogiky Montessori, která je podobná Genetické metodě. Děti se seznamují s písmeny, pracují s materiály, při kterých mohou vnímat rozdíl mezi písmeny více smysly, ke slovům přiřazují

konkrétní předměty. Výuka jazyka slouží od počátku také k poznávání světa, proto jsou pro děti připraveny slova a obrázky s tématy, které dětem dávají smysl.

Matematika

V pedagogice M. Montessori se jedná o psychoaritmiku - prožitkovou matematiku. Cílem je rozvoj poznávacích procesů (logická oblast) a funkcí, rozvoj představivosti, rozvoj myšlenkových operací, smyslové prožití matematických operací, rozvoj vnímání, paměti a vůle. Matematický materiál v Montessori školách pomáhá u dětí včas podporovat a rozvíjet matematického ducha. Předstupeň matematiky – smyslové a konkrétní matematické pomůcky a materiály vedou - vedou děti k materializované abstrakci a pracují s nimi již od začátku. Úkolem tohoto materiálu je předvádět nevědomou a nestruturovanou informaci do strukturovaného systému. Postupujeme vždy od konkrétního k abstraktnímu, od známého k neznámému. Obsahem je: první počítání (do 10) – pojetí čísla sudá a lichá, desítková soustava – vytvoření konkrétní představy jednotky, desítky, sta i tisíce, zápis těchto čísel, případně základ pro početní operace. M. Montessori mluví o matematice jako o cestě k poznání světa. Když je dítěti dána možnost pohybovat se, dotýkat se a pozorovat předměty, pomáhá mu to později lépe chápat matematické souvislosti a poznávat, že matematika je všude kolem nás.

Kosmická výchova

Cesta k pochopení „velkého řádu“, pochopení zákonitostí. „Pravým kosmickým posláním člověka je vítězství lásky a spravedlnosti mezi lidmi, utvoření světa přátelství.“ Kosmická výchova je integrujícím prvkem pedagogiky Montessori, její teorie i praxe. Cílem je rozvoj intelektu, rozvoj poznání, kreativity, uvedení do světa lidí, do života ve společnosti, poznávání kultury a umění, vedení ke zdravému životnímu stylu, vytváření odpovědného postoje k životnímu prostředí. Obsahem je: živá příroda (biologie, botanika), neživá příroda (horniny, nerosty), historie (dějiny lidstva, planety Země), umění (výtvarné, hudební, kultura národa).

Charakteristika vzdělávacího programu ŠVP „Čtvero ročních období – hraje se si, učíme se“

Hlavní cíl: rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvůrčího jedince cestou přirozené výchovy. Položit základy celoživotního vzdělávání a touhy po poznání.

Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.

ŠVP vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, respektuje přirozený vývoj a život dítěte a postupně naplňuje dlouhodobé **rámcové vzdělávací cíle**:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení.
- Osvojení si základních hodnot na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost.

Klíčové kompetence

V etapě předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. Kompetence k učení - postupem od jednoduchého ke složitějšímu, nabídkou zajímavého a konkrétního materiálu k práci a citlivým přibližováním nejrůznějších

témat z lidského vědění se v dětech rozvíjí přirozená vnitřní motivace k učení a poznávání (Montessori materiál).

2. Kompetence k řešení problému - vedením dítěte k samostatnosti a zodpovědnosti si dítě osvojuje návyky potřebné k řešení běžných životních situací (Montessori materiál, běžné situace v MŠ, vedení učitele).
3. Kompetence komunikativní - vedením k samostatnosti a svobodě projevu v rámci respektujících pravidel, projektovým vyučováním (jazyková výchova, kosmická výchova, komunikace mezi dětmi, učiteli a rodiči).
4. Kompetence sociální a personální - vedením k samostatnosti při řešení problémů, jednání a chování pedagogů a pracovníků v MŠ, jenž se stává pro děti viditelným a fungujícím vzorem; nabídka aktivit (elipsa, práce s Montessori materiálem), které vedou k vnitřnímu ztišení, uvědomění si sebe sama, svých potřeb, pocitů, hodnoty sama sebe a ostatních, pocitu spokojenosti; svoboda projevu v rámci respektujících pravidel; projektové vyučování.
5. Činnostní a občanské kompetence - projektovým vyučováním, prací s Montessori materiálem, péče o sebe samé a o okolí.

Vzdělávací oblasti dle RVP PV

Vzdělávací program je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická).
2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická).
3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální).
4. Dítě a společnost (oblast sociálně kulturní).
5. Dítě a svět (oblast interpersonální).

Tyto vzdělávací oblasti jsou součástí čtyř integrovaných bloků:

1. Podzim.
2. Zima.
3. Jaro.
4. Léto.

Blok	Téma
1. Podzim	1. Září - Vítejte ve škole - Jak se jmenují já? - Já a moji kamarádi 2. Říjen – Pestrý podzim - Barevný les - Plody podzimu 3. Listopad - Proměny počasí. - Foukej, foukej větříčku... - Přijede Martin na bílém koni?
2. Zima	1. Prosinec, Cesta Adventem - Malí čerti, ti se mají - Vánoční přání 2. Leden – Zima je tu - Zimní sporty - Bílá sněhová vločka. 3. Únor -Čas pohádek

	<ul style="list-style-type: none"> - Z pohádky do pohádky - Haló, pane karnevale.
3. Jaro	<ol style="list-style-type: none"> 1. Březen - Petrklíč - k jaru klíč <ul style="list-style-type: none"> - Zvědavá myška. - Jak se jmenuješ kytičko? 2. Dubem - Mraky se honí po obloze. <ul style="list-style-type: none"> - Zajíček, koledníček. - Filipojakubská noc. 3. Květen – Slunce a příroda <ul style="list-style-type: none"> - Jak se chovat v přírodě - Odpady?
4. Léto	<ol style="list-style-type: none"> 1. Červen – Těšíme se na prázdniny <ul style="list-style-type: none"> - Doprava a bezpečnost. - Příroda kolem nás. 2. Červenec - Výlet. <ul style="list-style-type: none"> - Čím můžeme jít na výlet? - Vitaminy z celého světa. 3. Srpen - Naše zahrada. <ul style="list-style-type: none"> - Společná hra na zahrádce. - Péče o zahradu.

6. Vzdělávací obsah

Integrované bloky a témata:

1) Podzim

1. Září - Vítej ve škole
 - Jak se jmenují já?
 - Já a moji kamarádi
2. Říjen – Pestrý podzim
 - Barevný les
 - Plody podzimu
3. Listopad - Proměny počasí.
 - Foukej, foukej větříčku...
 - Přijede Martin na bílém koni?

Hlavní vzdělávací záměry:

- seznámení s novým prostředím a co nejlepší a nejrychlejší adaptace
- pomoci dítěti k tomu, aby bylo způsobilé účastnit se vzdělávání v mateřské škole
- přirozeným způsobem na základě her se seznámit s prostředím školy
- učit se vnímat své pocity a vyjadřovat je při poznávání nového prostředí a nastavování pravidel pro společné soužití ve třídě
- zvládnout základní sebeobsluhu;
- znát jména dětí ve třídě;

- projevovat své potřeby, komunikovat, vyjadřovat přání;
- orientovat se ve třídě, MŠ i ostatních prostorách;
- brát si hračky a uklízet je na místo k tomu určené;
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj environmentální gramotnosti a vedení dětí k udržitelnému rozvoji
- postupně si zvykat na pravidelné činnosti v MŠ;
- probouzet v dětech potřebu pobývat v přírodě a vytvářet si k ní pozitivní vztah, vnímat změny v přírodě;
- dbát o svoje zdraví, seznámit se s vlastním tělem, nemocemi, dokázat přivolat pomoc.
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Náměty a činnosti:

- smyslové hry s použitím didaktických pomůcek zaměřených na rozvoj dětí (koncentrace pozornosti, postřeh, paměť, sluch, zrak, čich), motivační hry, soutěže, činnosti, jež kladou důraz na každodenní návyky související s denním řádem, hygienou a sebeobsluhou;
- kdo jsem a kdo je můj kamarád;
- environmentální činnosti vedoucí k ochraně přírody a životního prostředí;
- experimentální a badatelské činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání vlastního těla
- konstruktivní a grafické činnosti
- pravidla vzájemného chování;
- sebeobsluha;
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- seznamování se se znaky podzimu;
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných-hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost a vyvolávající veselí a pohodu
- práce s knihou a encyklopedií;
- pozorování změn počasí;
- smyslové a psychomotorické hry
- dramatické činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace

Očekávané výstupy:

- získat děti pro radostný pobyt v MŠ;
- orientovat se bezpečně v novém prostředí;
- zvládnout základní pohybové dovednosti,
- zvládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku;
- mít povědomí o uložení hraček;
- poznat základy chování ve společenství třídy;
- odloučit se od rodičů, být aktivní i bez jejich opory;

- projevovat co cítí a snažit se ovládat afektované chování;
- zvládat jednoduchou sebeobsluhu s hygienickými návyky;
- vědět, že příroda kolem nás se mění v souvislosti s ročními dobami;
- znát některé části těla a jejich funkce;
- probudit zájem o péči o své zdraví, předcházení úrazů a nemocem;
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- vyjadřovat samostatně myšlenky, pocity
- slovně reagovat, tvořit otázky a odpovídat
- získat elementární povědomí o ochraně přírody

2) Zima

1. Prosinec, Cesta Adventem
 - Malí čerti, ti se mají
 - Vánoční přání
2. Leden – Zima je tu
 - Zimní sporty
 - Bílá sněhová vločka.
3. Únor -Čas pohádek
 - Z pohádky do pohádky
 - Haló, pane karnevale.

Hlavní vzdělávací záměry:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí,
- jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- posilovat vztahy k rodině;
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- podporovat vztahy mezi dětmi;
- seznamovat se s tradicemi a slovesným odkazem;
- rozšiřovat aktivní znalost pohádek, písní a básní;
- formulovat myšlenky, přání, učit se zdrženlivosti při plnění svých přání;
- vnímat a přijímat kladnou zpětnou vazbu (přijetí, povzbuzení, ocenění);
- seznamovat se s hlavními znaky zimy;
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího a vnitřního prostředí a jeho změnám (chlad, mráz, teplo...);
- poznávat péči lidí o přírodu, poznávat specifika života ve městě, ochrana prostředí;
- učit se podporovat zdravý životní styl, ochrana před nemocemi;
- rozvíjet manipulační dovednosti, cílevědomost, délku soustředění;
- učit se dokončovat hry, samostatně uklízet hračky;
- projevovat empatii vůči lidem;
- učit se spolupracovat při hře.

Náměty a činnosti:

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období);
- sluchové, řečové, artikulační hry;
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.);
- hry, přirozené i modelové situace k přijímání a respektování druhého;
- aktivity podporující sblížení dětí;
- rozhovory s dětmi – individuálně i ve skupině;
- příprava a realizace mikulášské nadílky;
- experimentování a práce s různými materiály;
- experimentální a badatelské činnosti vztahující se k zimnímu období
- četba a dramatizace pohádek;
- seznamování s koledami a básněmi, hudebně-pohybové hry;
- chystáme se na vánoční besídku a nadílku;
- vánoční zvyky, výzdoba, pečení, hra s novými hračkami;
- aktivity, jež přibližují umění a kulturu (návštěva divadel, výtvarné dílničky, vánoční výstavy);
- smyslové hry na vnímání fyzikálních jevů jako je chlad, mráz, teplo ...;
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně, pohybové, dramatické apod.;
- podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu

Očekávané výstupy:

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí;
- osvojit si poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, zajímavé a využitelné pro další učení a praxi;
- navazovat kontakty s dospělým, překonat stud;
- komunikovat bez zábran s druhým dítětem, navazovat a udržovat přátelství;
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je;
- spolupracovat s ostatními;
- vědět, že tradice s Mikulášem je pro děti radost a zábava;
- rozlišovat dobro a zlo;
- získat vztah ke knize, vědět jak s ní zacházet, kde ji hledat;
- uvědomit si citovou vazbu k rodinným příslušníkům, k lidem kolem nás;
- osvojování si nových znalostí a dovedností
- najít v zimním období krásu přírody;
- dodržovat bezpečnost;
- spoluvytvářet prostředí pohody;
- vnímat umělecké a kulturní podněty, říci co zaujalo

3) Jaro

1. Březen - Petrklíč - k jaru klíč
 - Zvědavá myška.
 - Jak se jmenuješ kytičko?
2. Dubem - Mraky se honí po obloze.
 - Zajíček, koledníček.
 - Filipojakubská noc.
3. Květen – Slunce a příroda
 - Jak se chovat v přírodě
 - Odpady?

Hlavní vzdělávací záměry:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky;
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti;
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností;
- seznamovat se s hlavními znaky jara;
- poznávat přírodu a vliv člověka na ní;
- učit se pěstovat rostliny;
- seznamovat se s tradicemi Velikonoc, podílet se na přípravě oslavy;
- upevňovat vztah k blízkým osobám;
- správná chůze, běh, přelézání překážek v přírodě;
- rozvíjet a kultivovat paměť;
- vytvářet citové vztahy k rodině;
- umět navázat kontakt s ostatními dětmi a posilovat radost dětí ze styku s ostatními (zejména u jedináčků);
- budovat estetický vztah k životu, připravit společné slavnosti pro maminku;
- seznamovat se s domácími zvířaty a jejich mláďaty;
- učit chránit přírodu;
- poznat zvířata ve volné přírodě;
- umět rozlišovat živou a neživou přírodu;
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění);
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu;
- osvojení si dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření);
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení

Náměty a činnosti:

- zdokonalování hrubé a jemné motoriky
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů;
- hudebně pohybové hry a činnosti;

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti;
- pozorování přírody;
- sázení rostlin;
- výzdoba třídy, práce s materiálem;
- experimentování – přírodní pokusy, zahrádka;
- příroda živá a neživá;
- rozkvetlá louka;
- jarní příroda – květiny, zvířata, mláďata;
- jarní svátky;
- příprava oslavy Velikonoc;
- maminka má svátek, Den matek;
- poznáváme hmyz - příroda pod lupou;
- návštěva statku;
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů;
- prohlížení a „čtení“ knížek;
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen;
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii;
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)

Očekávané výstupy:

- zvládat jemnou motoriku;
- sladit pohyb se zpěvem;
- zvládat úklidové práce a starost o hračky;
- uvědomit si změny v přírodě;
- poznat zvyky vážící se ke svátkům jara – Velikonocům;
- poznat, co rostliny potřebují k životu a jak o ně pečujeme;
- získat vztah k přírodě, učit se chránit zeleň a rostliny;
- poznat strukturu rodiny, uvědomit si nejbližší členy své rodiny;
- prožít radostně svátek matek a otců;
- vědět, že činnost člověka může ovlivnit život zvířat i vzhled přírody kolem nás;
- poznat život a význam zvířat;
- vědět, že zvířata potřebují naši péči a lásku;
- seznámit se s nebezpečím při setkání s cizími zvířaty;
- soustředěně poslouchat četbu, hudbu;
- rozlišovat obrazné symboly, číslice, písmena;
- využívat všech smyslů, pozorovat, všímat si nového, změněného;
- přemýšlet a vést jednoduché úvahy a ty vyjádřit;
- vnímat a zajímat se o nové věci

4) Léto

1. Červen – Těšíme se na prázdniny

- Doprava a bezpečnost.
- Příroda kolem nás.

2. Červenec - Výlet.
 - Čím můžeme jít na výlet?
 - Vitaminy z celého světa.
3. Srpen - Naše zahrada.
 - Společná hra na zahrádce.
 - Péče o zahradu.

Hlavní vzdělávací záměry:

- seznamovat se s hlavními znaky léta;
- realizovat experimenty s přírodními materiály;
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit;
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách;
- seznamovat se s různými druhy sportů;
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.;
- seznamovat se s různými druhy nebezpečí a ochranou před nimi;
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc, (pro sebe i pro jiné dítě);
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Náměty a činnosti:

- pozorování počasí;
- práce s encyklopediemi;
- poučení o možných nebezpečných situacích, způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, požár apod.) využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- praktické používání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává;
- sportování, vycházky do okolí;
- poznávání památek;
- těšíme se na prázdniny;
- dopravní prostředky;

- výlety, výlet do ZOO, Gymnázium Teplice, biopark;
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní
- a výtvarné projekty apod.)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitel, žák, role dané pohlavím) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Očekávané výstupy:

- všimnout si změn v přírodě, uvědomit si, že příroda se mění v jednotlivých ročních obdobích;
- získat povědomí o správném chování člověka k přírodě a životnímu prostředí.
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se nebezpečí vyhnout a chránit
- zvládat běžné činnosti a praktické situace, které se v jeho prostředí opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně (doma, na ulici, v obchodě, u lékaře apod.)
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým bez předsudků, s úctou a vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě, hrát fair
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, umět říci “ne”
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v rodinném a cizím prostředí

7. Evaluační systém

Pravidla vnitřní evaluace

Plán kontrolní a hospitační činnosti

Výchovná činnost je zajištěna kvalifikovanými a zodpovědnými pedagogy s praxí, kteří se neustále vzdělávají.

Hospitace pedagogů provádí ředitelka, probíhají průběžně celý školní rok, pedagogové znají plán a cíle hospitace, jsou seznámeni s hodnocením a doporučením pro další práci. Ředitelka sleduje celkový projev pedagoga, využívání vhodných metod a forem vzdělávání, připravenost a volbu pomůcek, dodržování závazných oblastí ŠVP, TVP. Vždy je zpracován zápis a proveden pohovor. Případné nedostatky jsou řešeny ihned na místě.

Evaluace

Výsledky slouží jako zpětná vazba pro zkvalitnění činností školy.

Co budeme evaluovat	Kdo	Kdy	Jak
ŠVP –zda je v souladu s RVP	Všechny	Vždy v	Informacemi a

	pedagog. pracovnice	červnu	studiem, diskusí na pedagog. poradách, závěrečným hodnocením
TVP - obsah a soulad se ŠVP - naplňování dílčích cílů, jaký je přínos pro děti, vlastní návrhy na úpravu, zpětná vazba	Všechny pedagog. pracovnice	Na každé pedagog. poradě	Diskusí na pedagog. poradách, studiem, četbou
Třídní dokumentace	Ředitelka	Konec září, listopad, únor, duben a konec června	Kontrolou, písemným zápisem v třídní knize a ústním sdělením
Práci učitelek	Ředitelka	Dle plánu kontrol	Rozhovorem po hospitaci a dále veřejně na pedagog. radách
Výsledky dětí a pololetní hodnocení třídy	Všechny pedagog. pracovnice	2x v roce, leden a červen	Písemně - součást pedagog. rady
Spolupráce s rodiči, školní či třídní akce, potřeba individuální spolupráce	Ředitelka, všechny ped. pracovnice a rada rodičů	Dle potřeby	Schůzky s rodiči, brigády, zapojení rodičů do akcí školy, 1x ročně dotazníkem
Spolupráce se zřizovatelem a dalšími organizacemi	Ředitelka, všechny pedagog. pracovnice školy	Dle potřeby a možností	průběžným projednáváním problematiky

Kritéria pro hodnocení pedagogů, jejich výchovně vzdělávací činnosti:

Pedagogická činnost odpovídá filozofii školy, respektování potřeb dítěte, učitelka je vhodný vzor pro děti, vztah k dětem, k rodičům, profesionalita, odbornost, další vzdělávání, adaptační program, plně se věnuje dětem, vyváženost činností, nabídka nespavých aktivit, plánování, příprava na činnosti, prostorové uspořádání třídy, obměňování koutků, umístění hraček, nabídka hraček, činností, komunikace s rodiči.

Metody hodnocení a evaluace, které může předškolní pedagog v praxi uplatnit:

Pozorování, opakované pozorování, rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky, diskuse, rozbor herních aktivit dítěte, rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů), rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace), rozbor, analýza prací - výtvorů dítěte (např. kresby, pracovních výrobků apod.), rozbor osobní dokumentace dítěte, anamnézy (rodinná a osobní), sociometrické metody (rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte, ve skupině apod.), analýza vlastní pedagogické aktivity.

Evaluace práce provozních zaměstnanců:

Dodržování vnitřních norem, pracovního řádu, pracovní doby, udržování prostor školy a zahrady v čistotě a pořádku, vztah k dětem, spolupráce s vedoucí učitelkou, učitelkami, dodržování hygienických a bezpečnostních zásad.

8. Jazyková příprava práce s dětmi s OMJ

Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka. Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou

přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

9. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV. Je nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje, poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnou potřebou vazby na dospělé osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit takové podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou vyhovující, jestliže: **Příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.31.** Pro výchovu, vzdělávání a péči o dítě předškolního věku v mateřské škole je dnes užíván termín „předškolní vzdělávání“.